

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

25 януари 1977 година*

По дело 46-76

с предмет запитване, отправено до Съда, на основание член 177 от Договора за ЕИО от Arrondissementsrechtbank te's-Gravenhage (Нидерландия), и с което се цели получаване в спора, висящ пред този съд, между

W. J. G Bauhuis

и

Нидерландската държава

преюдициално решение относно тълкуването на разпоредбите на Договора, които забраняват таксите с равностоен на износни мита ефект и на Директива № 64/432 на Съвета от 26 юни 1964 г. (ОВ L 121, 29 юли 1964 г., стр. 1977),

СЪДЪТ,

в състав: г-н Н. Kutscher, председател, г-н А. М. Donner и г-н Р. Pescatore, председатели на състав, г-н J. Mertens de Wilmars, г-н М. Sørensen, г-н А. J. Mackenzie Stuart, г-н А. O'Keefe, г-н G. Bosco и г-н А. Touffait, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Reischl,

секретар: г-н А. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. Със съдебно решение от 10 май 1976 г., регистрирано в секретариата на Съда на 2 юни 1976 г., Arrondissementsrechtbank te's-Gravenhage (Окръжен съд на Хага), на основание член 177 от Договора за ЕИО, се иска от него да се произнесе относно тълкуването на член 16 от Договора, и в това отношение, да реши дали:

„парични такси, налагани от държава-членка по отношение на ветеринарномедицински контрол върху глави добитък, предназначени за износ за друга държава-членка, трябва да бъдат разглеждани като такси с равностоен на износни мита ефект, в случаите, в които тези парични такси са предназначени да обхванат, и да не надхвърлят, реалната себестойност на ветеринарномедицински контрол, който е извършен по решение на националния орган,

а) (по отношение на животни от рода на едрия рогат добитък или свине)

* Език на производството: нидерландски.

за изпълнението на задълженията, които Съветът на Европейската икономическа общност е наложил на държавата-членка износител в своята Директива № 64/432/ЕИО от 26 юни 1964 г.; или

б) (по отношение на животни от рода на едрия рогат добитък или свине)

за изпълнението на задълженията, посочени в буква а) и освен това с цел да се установи дали съответните животни от рода на едрия рогат добитък или свине отговарят на специалните условия, на които държавата-членка по местоназначение подчинява техния внос; или

в) (по отношение на други животни, различни от животни от рода на едрия рогат добитък или свине),

за да се установи дали съответните животни отговарят на условията, на които държавата-членка по местоназначение подчинява техния внос”.

2. Тези въпроси са били поставени в рамките на спор между нидерландската администрация и търговец на добитък, който между м. август 1966 г. и м. юли 1971 г. е изнасял в други държави-членки живи животни, и който иска възстановяване на платените такси за ветеринарномедицински контрол, извършван от холандската администрация преди износа им.

3. Той изтъква, че тези такси са представлявали такси с равностоен на износни мита ефект, забранени, считано от 1 януари 1962 г., от член 16 от Договора, и които, следователно са били недължимо платени.

4. От съдебното решение, постановено от националния съд е видно, че спорните такси са били удържани, от една страна, по повод на ветеринарномедицинския контрол на животни от рода на едрия рогат добитък и свине, наложен и уреден с Директива № 64/432/ЕИО на Съвета от 26 юни 1964 г. относно проблеми, свързани със здравето на животните, които засягат търговията в Общността с животни от рода на едрия рогат добитък и свине (ОВ L 121, 29. 7. 1964 г., стр. 1977), и от друга страна, по повод на ветеринарномедицински контрол, различен от този, налаган от тази директива или пък за животни, различни от тези, посочени в Директивата, и уреден единствено от разпоредбите на националното право.

5. От значение е тези положения да бъдат разгледани поотделно.

6. Уместно е обаче, предварително да се уточни рамката, в която трябва да се изложат отговорите на поставените въпроси.

7. По смисъла на член 9 от Договора за ЕИО, между държавите-членки са забранени вносните и износните мита и всички такси с равностоен ефект.

8. По смисъла на член 16, държавите-членки премахват помежду си, най-късно до края на първия етап на преходния период, износните мита и таксите с равностоен ефект.

9. Обосноваването на забраната на таксите с равностоен на мита ефект, се състои в това, че паричните такси, били те незначителни, налагани поради преминаване на

границите, представляват пречка за движението на стоки, утежнявано от произтичащите от тях административни формалности.

10. Следователно, всяка едностранно налагана парична такса, независимо от нейното наименование и начин на прилагане, и която засяга стоките поради факта, че те преминават граница, в случаите, в които не представлява мито в истинския смисъл на това понятие, представлява такса с равностоен ефект по смисъла на членове 9, 12, 13 и 16 от Договора, дори и когато не е събирана в полза на държавата.

11. Положението би било различно, само ако въпросната такса представлява възнаграждение за действително предоставена услуга на износителя, на стойност, съразмерна с тази услуга, или ако тя е свързана с обща система на вътрешни такси, налагани систематично, според същите критерии, върху националните продукти и внесените или изнесените продукти.

12. Ако член 36 от Договора предвижда, че разпоредбите на членове 30 - 34 включително, не представляват пречка за забрани или количествени ограничения за износа или за вноса, обосновани със съображения за защита на здравето и на живота на хората и на животните, тази разпоредба, като дерогация от основното правило за премахване на всички пречки пред свободното движение на стоки между държавите-членки, трябва да се тълкува точно и следователно не би могла да бъде разбрана като разрешаваща мерки от друго естество, различно от предвижданите в членове 30 - 34.

13. Следователно, ако член 36 не представлява пречка за ветеринарномедицинския контрол, той не би могъл обаче да бъде тълкуван като позволяващ поради този факт събирането на такси, удържани върху внесените или изнесените стоки, подлежащи на посочения по-горе контрол, и предназначени за покриване на неговите разходи.

14. Всъщност това събиране на такси не е съществено необходимо за упражняване на правомощието, предвидено в член 36, и следователно може да представлява допълнителна пречка за търговията в Общността.

15. Поставените въпроси трябва да се разгледат именно в светлината на тези съображения.

1 - По отношение на таксите, удържани за ветеринарномедицински контрол, наложен с Директива № 64/432

16. С цел да се премахнат пречките пред търговията в Общността на животни от рода на едрия рогат добитък и на свине, Съветът е хармонизирал, с Директива № 64/432 от 26 юни 1964 г. действащите мерки по отношение на здравето на животните в държавите-членки, като ги е задължил да уеднаквят, в съответствие с предписанията на тази директива, националните разпоредби в тази област.

17. Съгласно второто и третото съображение, Директивата от 26 юни 1964 г. има за цел да повиши ефективността на регламентите относно организациите на пазара на телешко и говеждо и свинско месо, като замени „многобройните традиционни мерки за защита при преминаване на границата с единна система, създадена с основната цел да се улесни търговията на територията на Общността”.

18. Съгласно третото и четвъртото съображение, тази цел би могла да бъде постигната само чрез премахване на несъответствията между националните законодателства, „чрез сближаване на разпоредбите относно здравето на животните на държавите-членки”.

19. Това сближаване се състои главно в налагането на държавите-членки износители на добитък, на задължението да контролират изпълнението на редица ветеринарномедицински мерки, предназначени да гарантират, *inter alia*, че изнасяните животни не представляват източник на разпространение на заразни болести.

20. От всички тези съображения е видно, че хармонизираната система за ветеринарномедицински контрол, създадена с Директивата, се основава на еквивалентността на ветеринарномедицинските гаранции, изисквани във всички държави-членки, от където произтича едновременно гаранция за защита на здравето и равенство при третирането на продуктите.

21. В този аспект, тази система има за цел да измести контрола към държавата-членка износител и по този начин да замести системните мерки за защита на границата с единна система, така че да направи излишни многобройните видове граничен контрол, като същевременно запази за държавата по местоназначение възможността да контролира ефективното осъществяване на гаранциите, произтичащи от така уеднаквената система на контрол.

22. Тази система е основана на доверието, което трябва да си засвидетелстват държавите-членки по отношение на гаранциите, предлагани от контрола, извършван, първоначално, от ветеринарномедицинските служби на държавата-членка, от която се изнасят животните.

23. С цел тези гаранции да станат ефективни, Директивата хармонизира разпоредбите на държавите-членки, като въведе повсеместно особено строги методи за контрол.

24. От това следва, че често пъти поне част от операциите за контрол, предвидени в Директивата, ще са идентични с контрола, извършван по повод на търгуването и транспорта на същите животни на територията на заинтересованата държава-членка.

25. Щом като таксите за този контрол се изискват, както при вътрешно търгуване, така и при износ, те са част от една обща система на вътрешни такси, и не представляват такси с равностоен на износни мита ефект, а са свързани със забраната за дискриминация съгласно член 95 от Договора.

26. Първият поставен въпрос следователно се отнася до тълкуването на понятието такса с равностоен на износно мито ефект, що се отнася до таксите за този контрол, който се осъществява изключително по отношение на животните, предназначени за износ за друга държава-членка и с цел да се изпълнят задълженията на Директива № 64/432 на Съвета.

27. Макар и свързано с износ за друга държава-членка, организирането на този контрол е било направено задължително, с тази директива, за държавата-членка износител и то с цел да се направи излишен контрола на границата, едностранно организиран от държавата-членка вносител, или поне те да бъдат сведени до един случаен контрол на

спазването на ветеринарномедицинските мерки, които следва да бъдат предприети в държавата-членка износител.

28. Тези мерки не са едностранно налагани от всяка държава-членка, а са станали задължителни и еднакви за всички разглеждани продукти, независимо дали е държавата-членка износител или държава-членка по местоназначение.

29. От друга страна, те не са установени от всяка държава-членка за защитата на нейния собствен интерес, а от Съвета в общия интерес на Общността.

30. Следователно те не трябва да бъдат разглеждани като едностранни мерки, които възпрепятстват търговията, а по-скоро като операции, предназначени за благоприятстване на свободното движение на стоките, и по-специално чрез неутрализиране на пречките, които могат да възникнат за това свободно движение от мерките за ветеринарномедицински контрол, взети в съответствие с член 36.

31. При тези условия, таксите, събирани по повод на ветеринарномедицински контрол, налаган от разпоредба на Общността, който е единен и трябва задължително да бъде извършен, преди изпращането, в държавата-членка износител, не представляват такси с равностоен на износни мита ефект, при условие, че тяхната стойност не надхвърля реалната себестойност на контрола, по повод на който те се събират.

32. Основанията за забраната на всякаква пречка пред търговията в Общността под формата на такси с равностоен на мита ефект, или под формата на мерки с равностоен на количествени ограничения ефект, не се прилагат в този случай.

33. От друга страна, по отношение на законността на изискването за такса, трябва да бъде направено разграничение между контрола, налаган от Директивата, и този, случайния контрол, който по силата на нея, само държавите-членки са оправомощени да поддържат на границата, като първата категория е организирана по задължителен и повсеместен начин, така че тя се отнася до всички засегнати стоки, докато таксите, изисквани за контрола от втората категория, извършван само по случаен начин, биха се отнасяли само до стоките, обект на контрол.

34. Всъщност става дума за обезщетение, оправдано от финансова и от икономическа гледна точка, за задължение, наложено от правото на Общността в еднаква степен на всички държави-членки.

35. Себестойността на операциите по контрола може да бъде различна в различните държави-членки, така че възнагражденията могат да се окажат различни, според държавата-членка, в която се извършва контролът.

36. Едно изравняване на тези такси може да е желателно, въпреки че в следствие на обстоятелствата, че те не трябва да надхвърлят реалната стойност на операцията и без да могат да бъдат квалифицирани като такси с равностоен на мита ефект, те се премахват от категорията забранени помощи за износ и се изключва възможността да бъдат разглеждани като пречка за движението на стоки.

II - По отношение на таксите, удържани за специален ветеринарномедицински контрол, извършван при износа на животни от рода на едрия рогат добитък и свине

37. С цел да се благоприятства свободното движение на животни от рода на едрия рогат добитък и на свине, Директива № 64/432 въвежда повсеместен и единен за цялата територия на Общността ветеринарномедицински контрол, предназначен за закрила на здравето и живота на хората и на животните.

38. Взаимното доверие, което държавите-членки трябва да имат в извършвания контрол, при предвидените условия, от компетентните органи на другите държави-членки, представлява основен елемент на системата, създадена с Директивата, при отсъствието на който, тя би била лишена от предмет.

39. От това следва, че животните от рода на едрия рогат добитък и свинете, които са преминали контрола, налаган от тази директива, трябва да могат да бъдат превозени от една държава-членка към другите, без да се изискват допълнителни ветеринарномедицински условия.

40. От това произтича, че освен изключенията, предвидени в самата директива, всеки допълнителен контрол, едностранно налаган от държава-членка върху животни от рода на едрия рогат добитък и свине, предназначени за износ за друга държава-членка, или по нейна собствена инициатива, или в отговор на изисквания на друга държава-членка, станали неоправдани, би представлявал мярка с равностоен на количествено ограничение ефект, и всяка такса, събирана в този случай, би била, по тази причина, несъвместима с правото на Общността.

41. Положението би било различно само ако този контрол и сходна такса са налагани също от националната правна уредба по отношение на търговията и транспорта на животни от рода на едрия рогат добитък и на свине на територията на заинтересованата държава-членка.

42. Освен това, ако ставаше дума за допълнителен контрол, извършван в страната износител в случаите и при условията, предвидени в специални разпоредби на Директива № 64/432, като член 8, таксите за ветеринарномедицински контрол, при условие, че не надхвърлят реалната себестойност на операцията, биха били в съответствие с анализирания по-горе и не биха представлявали такси с равностоен на износни мита ефект.

III - По отношение на таксите, удържани за ветеринарномедицински контрол, извършван в страните износителки, на животни, различни от животни от рода на едрия рогат добитък и от свине

43. Контролът, посочен в последната част на въпросите, се извършва от всяка държава-членка извън всяка правна уредба на Общността, едностранно и по нестандартизиран начин.

44. Доколкото този контрол се извършва само по отношение на животните, предназначени за износ и се различава от този, упражняван в случай на търгуване или транспорт на същите животни на територията на заинтересованата държава-членка, става дума за мерки с равностоен на количествени ограничения ефект.

45. Тези мерки, предназначени за защита на ветеринарномедицинските интереси на страната вносител, са в съответствие с Договора при условията, предвидени в член 36 от него.

46. Член 36 не забранява контролът, извършван от държавата вносител при преминаването на границата да бъде заменен от контрол, извършван първоначално от държава-членка износител.

47. Преместването обаче на този контрол, който продължава да бъде извършван в интерес на държавата вносител, не води до изменение на неговото естество.

48. Както беше посочено по-горе, макар и член 36 да не представлява пречка, при определените от него условия за запазването на определени ограничения, по-специално под формата на ветеринарномедицински контрол, той не допуска обаче събирането на такси, удържани за стоките, подложени на този контрол, тъй като това събиране не е необходимо за упражняване на компетентността, предвидена в член 36 и следователно представлява допълнителна пречка за търговия в Общността.

49. Основанията, които правят законно събирането на съответните такси в случай на осъществяване на повсеместен, единен контрол на Общността, не биха могли да се прилагат към ситуации, които продължават да представляват едностранни пречки.

50. Такъв е случаят, дори ако този национален контрол представлява мерки за насърчаване на износа.

51. Следователно трябва да се отговори, че такси, събирани от държавата-членка износител и свързани с ветеринарномедицинския контрол, извършван от службите на тази държава, които не са налагани с регламент или директива на Общността, но са въведени като задължителни от тази държава с цел да се провери изпълнението на условията, на които държава-членка по местоназначение подчинява износа, представляват такси с равностоен на мита ефект.

По съдебните разноски

52. Разходите, направени от правителството на Нидерландия и от Комисията на Европейските общности, които представиха становища пред Съда, не подлежат на възстановяване.

53. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

СЪДЪТ,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Arrondissementsrechtbank te's-Gravenhage, със съдебно решение от 10 май 1976 г., реши:

1) Такси, събирани за ветеринарномедицински контрол, налаган с разпоредба на Общността, който е единен и трябва задължително да бъде извършен, преди

изпращането, в държавата-членка износител, не представляват такси с равностоеен на износни мита ефект, при условие, че тяхната стойност не надхвърля реалната себестойност на контрола, по повод на който те се събират.

2) Освен изключенията, предвидени в самата Директива № 64/432/ЕИО, всеки допълнителен контрол, налаган едностранно от държава-членка върху животни от рода на едрия рогат добитък и свине, предназначени за износ за друга държава-членка, или по нейна собствена инициатива, или в отговор на изисквания на друга държава-членка, станали неоправдани, представлява мярка с равностоеен на количествено ограничение ефект и всяка такса, събирана по този повод е, на това основание, несъвместима с правото на Общността.

3) Такси, събирани от държавата-членка износител и свързани с ветеринарномедицински контрол, извършван от службите на тази държава, които не се налагат с регламент или директива на Общността, но са задължителни от тази държава с цел да се провери дали се изпълняват условията, на които държавата-членка по местоназначение подчинява вноса, представляват такси с равностоеен на мита ефект.

Подписи

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 25 януари 1977 година.

Подписи